

Ablacija retine nakon kontuzione povrede oka

I.Stefanović, R.Dragumilo, V.Misita, Ž.Mićović, D.Gašić

Institut za očne bolesti, Klinički centar Srbije, Beograd

Kratak sadržaj

Kontuzije bulbusa mogu izazvati promene u oku koje potom imaju veći ili manji udeo u nastanku ablacije retine. Tako mogu nastati: avulzija baze staklastog tela, dijaliza retine, gigantska ruptura retine, horoidalna ruptura i retko – ruptura u makuli, kao neposredan uzrok nastanka ablacije retine. Cilj rada bio je da analizira sve ablacije retine operativno lečene na klinici u toku jedne kalendarske godine, a koje imaju u anamnezi podatak o prethodnoj kontuziji oka. Retrospektivnom analizom je od ukupno 228 pacijenata operisanih od ablacije retine tokom 2002. godine na Institutu za očne bolesti u Beogradu izdvojeno njih 20 koji su u anamnezi imali podatak o kontuziji oka. Analiziran je preoperativni crtež očnog dna, parametri vezani za povredjivanje i opšti parametri. Ovih 20 pacijenata smo, na osnovu kliničkog izgleda ablacije retine i očnog dna, podelili u tri grupe, zavisno od procenjenog stepena povezanosti nadjene ablacije sa prethodno pretrpljenom traumom.

Zaključak: Kontuzija oka može biti razlog nastanka ablacije retine ali može da bude i samo jedan od faktora odgovornih za nastanak tracione rupture retine, kada latentna od traume do nastanka ablacije retine može biti i do 10 godina.

Ključne reči: Kontuzija oka – ablacija retine – latentni period.

Uvod

Jedno od najčešćih pitanja koje oftalmolog postavlja pacijentu kod koga je dijagnostikovao ablaciju retine je: „Da li je imao povredu, udarac u oko?“. Koliko je, zaista kontuzija čest uzrok nastanka ablacije retine i koji je to mehanizam koji do toga dovodi?

Kako je poznato, kontuzije mogu da izazovu promene na zadnjem segmentu oka, i to: avulziju baze staklastog tela, dijализu retine, rupturu horoidee, gigantsku rupturu retine i rupturu u makuli. Ove promene mogu dovesti do ablacije retine sa većom ili manjom verovatnoćom [1,2,3].

Materijal i metode

Analizirali smo sve ablacije retine koje su operativno lečene na Institutu za očne bolesti KCS u Beogradu tokom jedne kalendarske godine (2002), a njih je bilo 228. Od ovih pacijenata njih 20 ili 9,2% su navodili u anamnezi podatak o kontuziji oka zahvaćenog ablacijom retine. Moramo istaći da je svakom od njih bilo konkretno postavljeno pitanje: „Da li je bilo udarca u obolelo oko, ikada?“.

Retrospektivno smo analizirali preoperativne crteže svakog pojedinačnog oka sa ablacijom retine, raspored i izgled ruptura retine, eventualne promene na bazi staklastog tela, kao i sve druge detalje i podat-

ke koji bi mogli da budu od značaja.

Rezultati i diskusija

U odnosu na gore navedene parametre, sve naše pacijente smo podelili u tri grupe u odnosu na siguran, verovatan ili moguć uzrok nastanka ablacije retine.

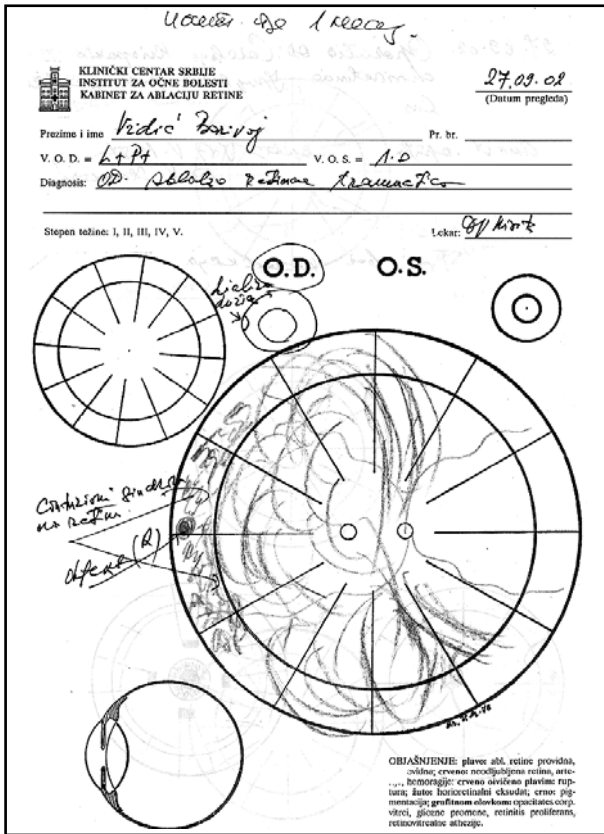
Prva grupa

Kod 8 pacijenata (40% analizirane grupe ili 3,5% od ukupnog broja ablacija retine) našli smo kliničku sliku koja odgovara komplikacijama nastalim posle kontuzije oka: kontuzioni sindrom u predelu baze staklastog tela, avulziju (Sl. 1), veliku rupturu retine sa uvrnutim ivicama i promenama na bazi staklastog tela (Sl. 2), dezinserciju retine (Sl. 3). Interesantno je da se kod svih ovih pacijenata latentni period od kontuzije do nastanka ablacije retine kretao do tri meseca.

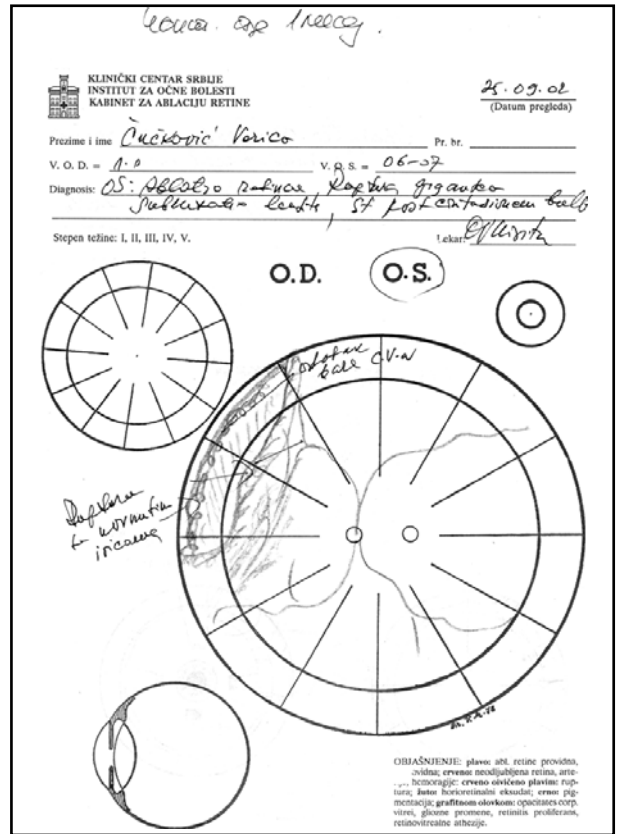
Druga grupa

Kod 5 pacijenata (25% analizirane grupe ili 2,2% od svih ablacija retine) postojali su znaci koji predstavljaju posledicu kontuzije, ali su postojali i drugi parametri koji su mogli uzrokovati ablaciju retine, i bez udarca u oko. Kao primer izdvajamo pacijenta sa promenama na bazi staklastog tela ali kod koga postoji i miopija sa promenama na drugom oku (Sl. 4). Kod ovih pacijenata je ablacija retine nastala u periodu između druge i desete godine od povredjivanja.

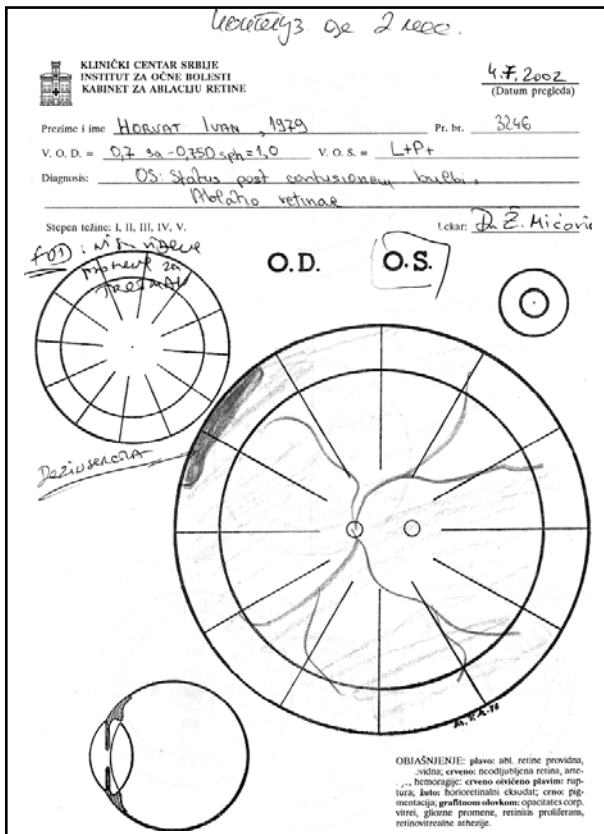
Ablacija retine nakon kontuzivne povrede oka

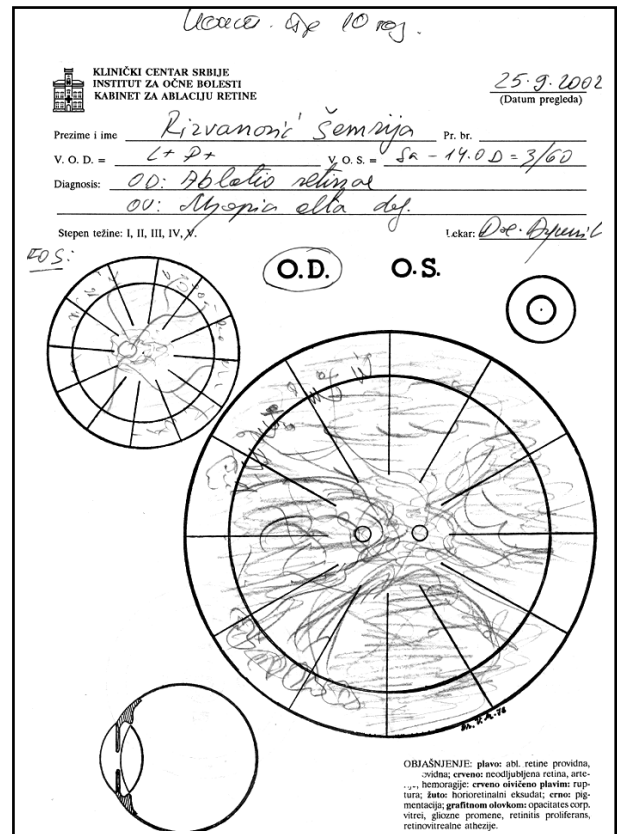
Slika 1. Ablacija retine mesec dana posle kontuzije.

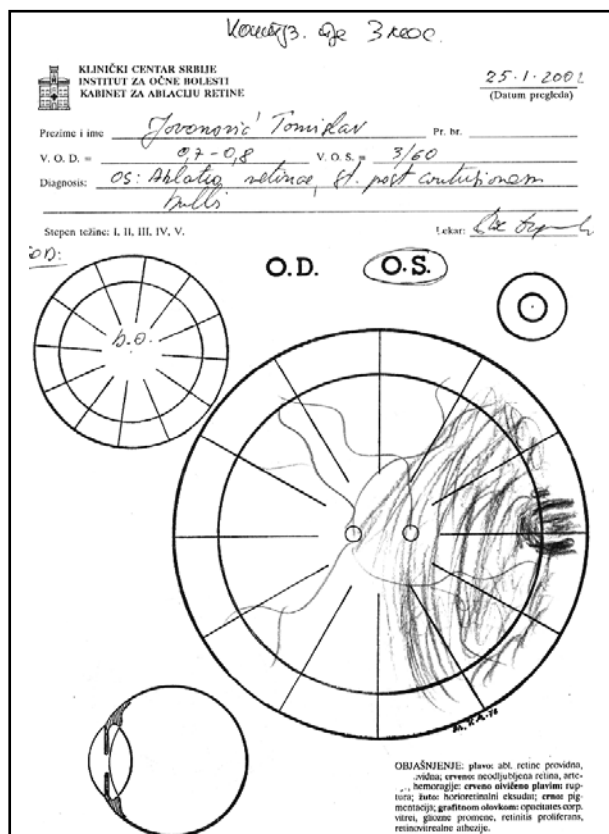
Slika 2. Ablacija retine mesec dana posle povrede. Vidi se ruptura sa uvnutim ivicama i promenama na bazi staklastog tela.

Slika 3. Ablacija retine mesec dana posle kontuzije. Vidi se dezinsercija retine.

Slika 4. Ablacija retine, duغو vremena posle povrede, kod miopnog pacijenta ali i sa promenama na bazi staklastog tela.

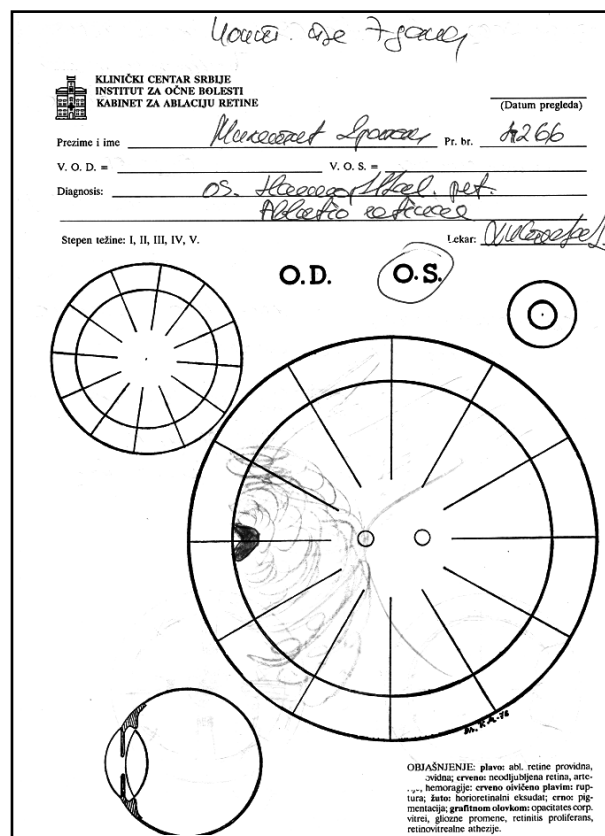
Slika 5. Klasičan izgled ablacije retine 3 meseca posle kontuzije.

Treća grupa

Kod ostalih 7 pacijenata (35% analizirane grupe ili 3% od svih ablacija retine) nije bilo znakova kontuzije, pa je verovatno da ona i nije imala direktne veze sa nastankom ablacije retine. Primer je pacijent koj se javlja 3 meseca od kontuzije ali sa izgledom ablacije retine koji se može opisati kao klasičan (Sl. 5), isto kao i nakon samo sedam dana od traume kod jednog drugog bolesnika (Sl. 6).

Zaključak

Kontuzija oka može biti razlog nastanka ablacije retine i to najčešće u roku od tri meseca od povrede, ali može i biti samo jedan od faktora u nastanku tracione rupturine retine i tada može da prodje i do deset godina od povređivanja. Takođe, kako ne mora svaka kontuzija oka obavezno da ostavi sekvele na zadnjem segmentu oka, tako i anamnestički podatak o ranijoj povredi kod nekih ablacija retine može biti etiopatogenetski nebitan.

Slika 6. Klasična ablacija retine 7 dana posle povrede.

Literatura

- [1] Hammer M.E., Grizzard W.S.: *Management of retinal and vitreous injuries*. In: Spoor T.C., Nesi F.A., Edts.: *Management of ocular, orbital and adnexal trauma*. Raven Press. New York. 1988.
- [2] Kuhn F., Pieremici D.: *Ocular trauma. The essentials*. Thieme Medical Publ.. 2002.
- [3] Strenberg P.: *Trauma: principles and techniques of treatment*. In: Rayan S.J., eds.: *Retina*, Vol.3, CV Mosby. St.Louis. 1989.

Retinal detachment after contusion of the eye

I.Stefanović, R.Dragumilo, V.Misita, Ž.Mićović, D.Gašić

Institute of Ophthalmology, Clinical Centre of Serbia, Belgrade

Abstract

Contusions of the eyeball can definitely cause changes in the eye, which can lead to the retinal detachment. It could be: avulsion of the vitreous base, dialysis of the retina, giant retinal tear, choroidal rupture and rarely – posttraumatic macular hole, as an immediate cause for detachment of retina.

The aim was to analyze all the cases of retinal detachment with blunt trauma in the history, treated surgically in the Institute of Ophthalmology in one year period. A retrospective analysis of all 228 patients operated for retinal detachment in the year 2002 was done. Among them, we found 20 with contusion of eye in the history. The preoperative drawing of fundus, parameters connected with previous trauma and general parameters were analyzed. Those 20 (9.2%) patients were divided into three groups, depending on the estimated degree of connection between retinal detachment and the preceding trauma. Contusion of the eye can be the reason for the retinal detachment, in most instances – in the first 3 months, but it can also be just one of the reasons for a tractional retinal detachment in the future.

Key words: Contusion of the eye – retinal detachment – latent period.
